

Flekkefjord Kommune
Att: Astrid Larsen
Kirkegaten 50
4400 FLEKKEFJORD

Uttalelse med innsigelse til høring av planforslag - Offentlig ettersyn av detaljregulering for gnr21 bnr1 Urstadstrand Hidra - Flekkefjord kommune Agder

Vi viser til brev 26.6.2024 om høring av ovennevnte detaljreguleringsplanforslag samt til Fiskeridirektoratets uttalelse 9.12.2022 til oppstartsvarsel for samme plan.

Fiskeridirektoratet fremmer innsigelse med bakgrunn i at hensyn til vesentlig regional interesse, viktig ressursområde i form av ålegrassamfunn, ikke er tilstrekkelig ivarettatt, jf. plan- og bygningsloven § 5-4. Man må beskrive konsekvenser for ålegrassamfunnet korrekt og plassere småbåtanlegg godt unna ålegrasforekomstene.

I samsvar med samordningen av statlige innsigelser, sender Fiskeridirektoratet dette brevet til Statsforvalteren i Agder.

Formål og bakgrunn

Formålet med planen er å fortette et eksisterende fritidsboligområde, med 25 nye enheter, til totalt 48 fritidsboliger innenfor planområdet. Det er også ønske om å etablere småbåtanlegg innenfor planområdet, som skal anlegges ved bruk av flytebrygger, forankret til bunnen med moringer. Man legger opp til å tillate etablert inntil 45 nye båtplasser i tillegg til 12 plasser i eksisterende anlegg, jf. reguleringsbestemmelsene § 5b).

Vurdering og innspill

Fiskeri- og havbruksinteresser i området

I ovennevnte uttalelse til oppstart viste Fiskeridirektoratet bl.a. til at det er registrert viktig ålegraseng, overlappende med gytefelt for torsk, innenfor antydnet planområde. Det framgår av plandokumentene at feltbefaring gjort av Ecofact: «(...)bekrefter forekomsten, men grensene ble noe justert som følge av befaringen, samt at det ble avgrenset enda en ålegraseng på omtrent samme størrelse litt lengre sør (...). Dersom to forekomster ligger nærmere hverandre enn 50 meter, uten fysiske sperrer, slik som i dette tilfellet, skal de slås sammen til en forvaltningsenhet.»

Gruntvannsområder med ålegras har stor betydning som oppvekst- og beiteområder for torsk o.a. arter, som bl.a. er viktige for yrkes- og rekreasjonsfisket langs kysten. Det er ellers en

kjent sak at kysttorsken sliter. Det er også knyttet internasjonale forpliktelser til naturtypen ålegraseng. Ålegras gir videre, gjennom opptak av næringsstoffer i havet og fotosyntese, som danner store mengder biomasse som binder CO₂, positive bærekraftsvirkninger. Intakte økosystemer med tare og ålegras er per i dag svært billige alternativer for karbonfangst og -lagring, jf. også *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027* nr. 48.

Konsekvenser for marint biologisk mangfold

Det marine miljø er sårbart for utbygginger i strandsonen og særlig utsatt for menneskelig aktivitet. Summen av tiltak med tilsynelatende små konsekvenser for det marine miljø, medfører et sterkt samlet press på produktive gruntvannsområder, som fort kan gi et uønsket totalresultat, f.eks. for lokal bestand av kysttorsk o.a. arter og ålegrassamfunn o.a. marint biologisk mangfold.

Forskningen har videre advart mot en «bit-for-bit» nedbygging av kystsonen og nære sjøområder uten noen helhetlig plan og uten samlet kunnskapsgrunnlag om alle konsekvenser, se f.eks. *«Bit for bit» utbygging i kystsonen*¹: *«Flere av de nevnte tiltakene kan ha negative konsekvenser for marint biologisk mangfold i kystsonen, gyte- og oppvekstområder for viktige fiskeslag og for selve utøvelsen av fiske. Det er særlig summen av alle tiltakene som er uheldig.»*²

Småbåtanlegg over eller nær ålegrasenger vil kunne medføre tap og fragmentering av ålegrassamfunn, og kan hindre videre utbredelse. Ålegras er sårbart for overskygging, mekanisk påvirkning fra motorer og båter, drivstoff-/oljeutslipp mv. Eksisterende brygge med båter ligger delvis over, og vil skygge for ålegraset. Nytt småbåtanlegg vil ligge svært nær, og i utbredelsesområdet for, ålegrassamfunnet. Innseilingen til småbåtanlegget er planlagt slik at man lett vil påvirke og skade ålegraset for de innerste båtplassene. For å komme til eksisterende brygge må man videre passere gjennom ålegrasenga.

Vi er således ikke uten videre enig i det som står i planbeskrivelsen om at: *«Etablering av planlagt småbåtanlegg vil ikke komme i konflikt med registrerte området for ålegress og vil dermed ikke bidra til å redusere lysforholdene for arten. Anlegget skal utføres som flyteanlegg, noe som begrenser påvirkningen på havbunnen, og dermed ålegressengene direkte.»*

Videre står det i saksframlegg for Utvalg for samfunn i møte 11.6.2024, som vi heller ikke oppfatter å gi et helt riktig bilde: *«Planforslaget regulerer inn en hensynsone for naturvern, og tillater ikke tiltak som kan negativt påvirke ålegresset. Småbåtanlegget er også planlagt plassert lengre ut i bukta, for å unngå trafikk over ålegressforekomsten. Ålegress er også kartlagt nord i planområdet, hvilket er innlemmet med samme type hensynsone. Naturvernet i henhold til denne naturtypen anses derfor som opprettholdt.»*

Det er inntatt hensynssone for ålegras om at *«Innenfor hensynssonen tillates ikke fysiske tiltak som har negativ påvirkning på ålegrasforekomsten.»* Det er også gitt bestemmelse for småbåtanlegget: *«Planlagt flytebryggeanlegg skal ikke etableres i konflikt med hensynsone for bevaring av ålegrasforekomst, hensynsone H560-1.»* Dette er positivt, men så lenge man legger opp til å ha nytt småbåtanlegg og eksisterende brygge, som vil ligge delvis over, og med innseiling gjennom, ålegraset, er man likevel i konflikt med denne naturtypen.

¹ "Bit for bit" utbygging i kystsonen - Konsekvenser for natur og næring, Stokke, Havnen, Dahl og Rinde, Samarbeidsrapport NIBR/NIVA/HI 2009, side 97/98

² Blant de nevnte tiltakene er bryggeanlegg, moringer, bøyer, mudring, utfylling mv.

Overordnede regler og retningslinjer

Vi anser at det i planforslaget ikke er tilstrekkelig, og heller ikke korrekt, beskrevet hvilke virkninger småbåtanlegget med eksisterende brygge vil ha på ålegraset og marint biologisk mangfold i området, jf. pbl § 4-2.

Vi vil også peke på «Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen». Punkt 6.1 sier at: «*Planlegging i strandsonen skal ta hensyn til naturmangfold. (...) Verdifulle forekomster av naturtyper og arter må tas vare på.*». Videre står det i punkt 9.2: «*Ny utbygging skal unngås på arealer med betydning for natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser*» Vi nevner også punktene 9.3. og 9.5 om at ny bebyggelse bør trekkes så langt unna sjøen som mulig, og at terrenginngrep skal unngås på arealer som har betydning for naturmiljø o.a. allmenne interesser.

Kommunen bør i større grad også ta inn over seg «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027» nr. 53 og 55 om å sikre viktig naturmangfold og vurdere arealbruk i strandsonen i et helhetlig og langsiktig perspektiv.

Interesseavveining

Som et videre utgangspunkt for kommunens behandling av planen, vil vi også gjenta at verdien av ålegras må ses i en større økologisk og næringsmessig sammenheng, bl.a. som oppvekst- og beiteområder for fisk og skalldyr. Som områder med høy biologisk produksjon har ålegrassamfunn stor betydning for arts mangfoldet, og de er svært viktige ressursområder for rekruttering til beskattbare artsbestander av fisk og skalldyr for yrkes-/fritids-/rekreasjons-/turistfiskeriene i området.

Fiskeridirektoratet kan ikke her se at planens virkning for naturverdier og ressursgrunnlag for fiskeriene er vurdert grundig nok og vektlagt korrekt. Videre er det mulig å flytte plassering av småbåtanlegget og eksisterende brygge. Flekkefjord kommune må uansett foreta en vurdering av om planens formål er så viktig at det bør gå på bekostning av viktige naturtyper, fiskeriene o.a. allmenne interesser. F.eks. er bl.a. kysttorskbestanden på et historisk lavmål, og man burde legge til grunn en føre-var-tilnærming i det videre planarbeidet. Vi savner en nærmere utredning av samfunnsnyttene av småbåtanlegget og dets nå forslåtte utforming, størrelse og plassering, holdt opp mot det som synes som bagatellisering av ulemper for marine naturverdier mv.

Etablering av nye bolig-/fritidsboligområder i 100-metersbeltet synes ofte medføre utbyggingspress også i sjø, med økt behov og ønsker om å benytte sjøareal til V/A-, bade- og småbåtanlegg mv. Realisering av planen ellers er ikke avhengig av båtplass for hver fritidsbolig. Eventuelt bør man også vurdere reduksjon i antall nye hytter i strandsonen her.

Konklusjon og innsigelse

Ut fra nasjonale og regionale hensyn Fiskeridirektoratet skal ivareta, har Fiskeridirektoratet innsigelse til planen. Det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til viktig ressursområde for fiskeriene, ved plassering av formål småbåtanlegg i, og for nært, ålegraseng, og ved mangelfull beskrivelse og vektlegging av virkninger for ålegraset og det lokale økosystemet.

Innsigelsen er fremmet med bakgrunn i Fiskeridirektoratet sitt forvaltningsansvar for fiskerinæringen i området, og direktoratets oppdrag fra regjeringen om å ivareta disse interessene i kommunal planlegging. Etter vår vurdering er risiko for at fiskerinæringen blir unødvendig skadelidende som følge av planforslaget, så stor at det er grunnlag for å fremme innsigelse til forslaget.

Innsigelsen kan frafalles ved at man trekker småbåtanlegget og formålsgrense vekk fra, og utformer anlegget, og samlet antall båtplasser, slik at det ikke er i konflikt med, ålegrassamfunnet. Eksisterende brygge må i så fall også trekkes vekk.

Fiskeridirektoratet imøteser forslag til løsning, og ber om at videre kontakt fra kommunen i sakens anledning rettes til saksbehandler.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Knut Kristian Skjolden
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Flekkefjord Kommune

Kirkegaten 50

4400

FLEKKEFJORD

Kopi til:

Agder Fylkeskommune
Kystverket
Statsforvalteren i Agder
Sør-Norges Fiskarlag

Postboks 788 Stoa
Postboks 1502
Postboks 504
Postboks 936

4809
6025
4804
6001

Arendal
Ålesund
Arendal
Ålesund

